

ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: очікування та реалії

ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: *очікування та реалії*

**ЗБІРНИК
МАТЕРІАЛІВ**

*Міжнародної
науково-практичної
конференції*

29-30 листопада 2017 року

ЗА ПІДТРИМКИ ПРОГРАМИ

U-LEAD
3 СЕРПОЮ

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ЖИТТЄВОЇ КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

*Збірник матеріалів Міжнародної
науково-практичної конференції*

Міністерство освіти і науки України;
Волинська обласна рада; Рівненська обласна рада;
Рівненська обласна державна адміністрація; Волинська обласна державна адміністрація; Рівненський та Волинський відокремлені підрозділи Установи «Центр розвитку місцевого самоврядування»; Луцький національний технічний університет (Україна); Рівненський державний гуманітарний університет (Україна); Національний університет водного господарства та природокористування (Україна); Міжнародний інститут інновацій «Освіта-наука-розвиток» (м. Варшава, Польща); Поліський державний університет (м. Пінськ, Білорусь); ДУ «Інститут регіональних досліджень НАН України ім. М.Долішнього» (Україна); Люблінський політехнічний університет (м. Люблін, Польща); Економічний університет у Вроцлаві (Польща); Політехнічний інститут Браганса (Португалія); Поліський державний університет (м. Пінськ, Білорусь); Університет економіки в Братиславі (м. Кошице, Словаччина); Університет імені Олександра Стульгінського (м. Каунас, Литва); Державний аграрний університет Молдови (м. Кишинів, Молдова); Волинський обласний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій

*Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної
конференції*

**«ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ
ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД:
ОЧІКУВАННЯ ТА РЕАЛІЇ»**

29-30 листопада 2017 р.

Рівне-Луцьк
2017

УДК 352.071.6:338.244.47
Ф 591

Це видання було профінансовано Європейським Союзом в рамках Програми «U-LEAD з Європою».
Зміст цієї публікації належить авторам і не є відображенням позицій Програми «U-LEAD з Європою», Європейського Союзу та його країн-членів Данії, Естонії, Німеччини, Польщі та Швеції.

Рекомендовано до друку Вченою радою Луцького національного технічного університету (протокол № 4 від 28 листопада 2017 р.)

Редакційна колегія:

Вахович І., голова, д.е.н., професор; **Мошинський В.**, д.с.-г.н., професор; **Постоловський Р.**, к.і.н., професор; **Савчук П.**, д.т.н., професор; **Вавліюк Н.**, д.е.н., професор; **Власюк А.**, д.т.н., професор; **Ковальська Л.**, д.е.н., професор; **Якимчук А.**, д.е.н., професор; **Сторонянська І.**, д.е.н., професор; **Микитин Т.**, к.т.н., доцент; **Урбан О.**, к.е.н., доцент; **Галушак В.**, к.е.н., доцент; **Юхименко-Назарук І.**, к.е.н., доцент; **Валюх А.**, к.е.н., доцент; **Московчук А.**, к.е.н., доцент; **Дорош В.**, к.е.н., доцент; **Кондіус І.**, к.е.н., доцент; **Пушкарчук І.**, к.е.н., доцент; **Хвишун Н.**, к.е.н., доцент; **Гвоздьжівіч С.**, доцент; **Прокоповіч Д.**, доцент; **Марцінковські Т.**, доцент.

Тексти тез представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікації, а також за добір і точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Ф 591 **Фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад: очікування та реалії** // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції 29-30 листопада 2017 р. (Рівне-Луцьк). – Рівне : Волин. береги, 2017. – 264 с.

ISBN 978-966-416-530-0

Збірник містить тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансова спроможність об'єднаних територіальних громад: очікування та реалії».

УДК 352.071.6:338.244.47

© Автори статей, 2017
© Луцький національний
технічний університет, 2017
© "Волинські береги", 2017

ISBN 978-966-416-530-0

ЗА ПІДТРИМКИ ПРОГРАМИ
U-LEAD
З ЄВРОПОЮ

МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА
УКРАЇНИ

ЗМІСТ

Секція 1

Регіональна політика сталого розвитку

Берест М.М., Дудка М.О. Дефініційна основа сталого розвитку суб'єктів АПК.....	13
Богдан Н.М. Взаємовідносини держави та підприємництва на рівні регіону: баланс інтересів.....	17
Богдан Н.М., Власенко І.В. Галузевий аспект інвестиційної привабливості регіону (на прикладі туристського комплексу).....	18
Драпата М.Б., Орлов О.Г. Формування стратегії соціо-еколого-економічного розвитку регіону.....	20
Забедюк М.С. Основні напрями та проблеми забезпечення сталого розвитку регіонів.....	22
Куницький С.О. Еколого-соціальні аспекти розвитку об'єднаних терито- ріальних громад.....	24
Лазарєва О.В. Регіональні аспекти сталого розвитку землекористування... ..	25
Майстро С.В., Батир Ю.Г. Державне управління розвитком туризму в регіонах України.....	27
Матвійчук Л.Ю., Дащук Ю.Є. Особливості взаємодії стейкхолдерів з позиції забезпечення розвитку рекреаційного потенціалу ОТГ.....	28
Носирєв О.О. Промислова політика як фактор стійкого регіонального розвитку.....	30
Нохріна Л.А., Бабич В.О. Потенційні ризики розвитку сільського туризму: економічний аспект.....	32
Орлов О.Г. Концепції регіонального розвитку.....	34

Орлов О.Г., Мариніч Н.М.

Значення соціо-еколого-економічної системи у концепції
сталого розвитку..... 35

Орлов О.Г., Харчук А.В.

Збалансований розвиток регіону..... 37

Робейко К.Г., Орлов О.Г.

Регіональна політика сталого розвитку регіону..... 39

Сивий Р.П., Окорський В.П.

Вплив органів місцевого самоврядування на вирішення
соціально-екологічних проблем територіальних громад
Рівненської області..... 41

Синюра-Ростун Н.Р.

Освітня система регіону: напрямки збалансованого розвитку 43

Хижнякова Н.О.

Повноваження об'єднаних територіальних громад у сфері
екологічного управління..... 44

Шпак Г.М.

Перспективи розвитку органічного виробництва в межах ОТГ 46

Щурик М.В.

Децентралізація як ключова передумова раціонального
відтворення природно-ресурсного потенціалу Карпатського
макрорегіону..... 48

Ярощук І.П.

Фінансова стратегія в системі формування політики сталого
розвитку..... 51

Секція 2

Наукові методи економічного районування ОТГ

Задорожнюк Н.О.

Перспективи добровільного об'єднання територіальних
громад..... 53

Смачило В.В., Халіна В.Ю.

Тріада складових сестейнового розвитку: підходи до
комбінації та взаємодії..... 54

Ступницький В.В.

Урядова політика децентралізації у дорожньому будівництві та її наслідки..... 56

Стойка В.О., Стойка С.О., Баланова Т.В.

Об'єднані територіальні громади – важлива складова розвитку депресивних регіонів країни..... 58

Секція 3

Механізми підвищення конкурентоспроможності ОТГ

Безтелесна Л.І.

Децентралізація як механізм поліпшення якості формування людського капіталу..... 60

Гоголь Т.В.

Брендинг територій: проблеми та перспективи розвитку на Рівненщині..... 62

Дейнега О.В., Дейнега І.О.

Державний маркетинг у системі публічного управління..... 64

Димченко Н.С.

Управління конкурентоспроможністю регіону..... 66

Карпюк А.А.

Енергоефективність – європейський тренд підвищення конкурентоспроможності об'єднаних територіальних громад..... 68

Кравець В.О.

Стан конкурентного середовища об'єднаних територіальних громад в Україні..... 70

Кравчук А.О., Орлов О.Г.

Конкурентні переваги регіону як основа підвищення його конкурентоспроможності..... 71

Леваєва Л.Ю., Кучеренко С.Ю.

Конкурентоспроможність національної економіки в світовому господарстві..... 73

Пиртко М.С.

Комунікації як засіб підвищення конкурентоспроможності ОТГ..... 75

Романенко Є.О.

Україна піднялася в рейтингу глобальної конкурентоспроможності..... 77

Станіславчук Н.О.

Механізми взаємодії органів об'єднаних територіальних громад та громадських організацій в умовах децентралізації... 79

Фітель О.І.

Використання інструментів цифрового маркетингу для забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад.... 82

Чередниченко В.А.

Розвиток конкурентоспроможності об'єднаної територіальної громади: комплексний підхід..... 85

Секція 4

Формування стратегії розвитку ОТГ

Вовк К.М.

Подієвий туризм як стратегія розвитку регіону..... 87

Забарна Е.М.

Проблеми формування та протиріччя в стратегії розвитку територіальних громад в Україні..... 89

Забродська Г.І., Забродська Л.Д.

Адміністрування підприємництва в теорії управління..... 92

Західна О.Р., Мидлик Ю.І.

Медична реформа в умовах децентралізації влади в Україні 94

Кірдан О.П.

Цільові програми розвитку аграрного сектору як складник стратегії розвитку об'єднаних територіальних громад..... 96

Костюкевич Р.М., Костюкевич А.М.

Методичні підходи до проведення SWOT-аналізу при розробленні стратегії сталого розвитку ОТГ..... 98

Котик О.В., Лисачок А.В.

Стратегічні етапи розвитку об'єднаних територіальних громад..... 100

Краснокутська Ю.В., Оболенцева Л.В.

Дослідження стратегічних цілей розвитку туризму в Старосалтівській об'єднаній територіальній громаді..... 102

Лико Д.В., Лико С.М., Мартинюк В.О.,

Портухай О.І., Якута О.О.

Аналіз демографічної ситуації локальних територій як основа стратегічного планування об'єднаних громад..... 104

Пивоварчук Л.В.

Розподіл бюджетних коштів за допомогою реалізації практики партиципаторного бюджету..... 108

Подерня-Масюк Ю.А.

Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади..... 110

Подзігун С.М., Чвертко Л.А.

Формування стратегій розвитку об'єднаних громад в Черкаській області..... 112

Сак Т.В.

Використання методу SPACE-аналізу при обґрунтуванні стратегії розвитку об'єднаних територіальних громад..... 114

Сиротинська А.П., Сиротинський О.А.

Стратегія розвитку системи освіти регіону..... 116

Тихончук Л.Х.

Комерційна дипломатія як інструмент державного управління в умовах глобалізації..... 118

Секція 5

Фінансова децентралізація місцевих бюджетів

Агрес О.Г., Титла Н.В.

Доцільність розвитку банківської системи в Україні..... 120

Беновська Л.Я.

Передумови консолідації освітньої мережі..... 122

Demianishina O.

Mechanizm zdecentralizacyjny budżetów społeczności terytorialnej: aspekty finansowe..... 124

Дорош В. Ю., Олексюк О. Л.

Роль місцевих бюджетів у фінансовій системі держави..... 126

Дорош В.Ю., Швирид Н.

Державний борг України та причини його виникнення..... 128

Дуб А.Р.

Державно-приватне партнерство як інструмент залучення фінансових ресурсів домогосподарств для розвитку місцевих територіальних громад..... 129

Іщук Л.І., Коліушко Д.І.

Поняття місцевих фінансів та їх функції..... 131

Кобзін Б.Г., Шевчук М.А., Станіславчук Н.О. Проблеми банківської системи на сучасному етапі.....	134
Ковальчук М.С., Зелінська О.Д., Станіславчук Н.О. Інфляція та шляхи її подолання в сучасних умовах.....	136
Колісник С.О., Кучмій О.О., Станіславчук Н.О. Проблеми банківської системи України та шляхи їх вирішення на макроекономічному рівні.....	138
Марків Г.В. Перспективи розвитку об'єднаних територіальних громад.....	140
Маркович І.Б. Вдосконалення підходів до територіального розвитку в контексті процесів децентралізації.....	142
Матусевич К.М. Первісний розвиток монетаризму.....	143
Надрага О.Р. Децентралізація як ключовий елемент структурних змін в сфері переробки вторинної сировини.....	145
Ніколаєва А.М., Іщук Л.І., Пиріг С.О. Місцеві бюджети як фінансова основа органів місцевого самоврядування.....	147
Осадчук Н.В. Дієвість фінансово спроможних об'єднаних територіальних громад.....	149
Патицька Х.О. ПДФО як джерело нарощення фінансово-економічного потенціалу ОТГ.....	151
Подаков Є.С. Сучасні аспекти впливу фінансової децентралізації на соціально-економічний розвиток регіонів.....	153
Дорош В. Ю., Потьомкіна О. В. Видатки місцевих бюджетів України в системі місцевого самоврядування.....	155
Сторонянська І.З. Фінансова спроможність ОТГ: цілі VS результати.....	157
Східницька Г.В., Содома Р.І. Планування додаткових фінансових надходжень до місцевих бюджетів.....	159

Шульц С.Л., Луцьків О.М.

Організаційно-фінансові проблеми функціонування ДФРР.... 161

Секція 6

Інвестиційно-інноваційне забезпечення розвитку ОТГ

Богашко О.Л.

Регіональна політика інноваційного розвитку держави..... 164

Горин Г.В.

Сучасні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості регіону в контексті об'єднаних територіальних громад..... 168

Зінкевич О.В.

До питання інвестицій в економіку України..... 170

Ключник Л.В.

Savings of households in the formation of investment resources of the national economy..... 172

Лісковський Д.С., Соболева Г.Г.

Інноваційний розвиток підприємства як чинник підвищення рівня його конкурентоспроможності..... 174

Макаренко В.Ю.

Інтегрована звітність – дієвий інструмент формування інвестиційної привабливості України..... 175

Скрипчук П.М., Панасюк Д.

Інвестиційно-інноваційне забезпечення розвитку ОТГ..... 177

Тибінка Г.І.

Організація управління інвестиційним проектом..... 179

Секція 7

Проблеми забезпечення економічної безпеки територій

Бажанова Н.В.

Проблеми забезпечення економічної безпеки територій об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації 182

Бородіна Є.О., Соболева Г.Г.

Економічна безпека регіонів: причини виникнення загроз..... 183

Вахович І.М., Купира М.І.

Цільовий аспект фінансової санації регіонів в системі забезпечення соціально-економічної безпеки..... 185

Кондрацька Н.М., Калетник О. В.

Підвищення рівня фінансово-економічної безпеки сільсько-господарських підприємств..... 187

Орлов О.Г., Левчишин В.О.

Актуальні проблеми економічної безпеки України..... 188

Пристемський О.С.

Фінансова безпека як фактор фінансового забезпечення розвитку сільського господарства..... 190

Секція 8

Моніторинг просторової асиметрії розвитку продуктивних сил

Богдан Н.М., Налигач О.В.

Особливості та структура регіонального ринку туристських послуг..... 192

Микитин Т.М.

Вдосконалення механізмів управління національними природними парками..... 193

Смачило В.В., Колмакова О.М., Халіна В.Ю.

Чи існує залежність між кадровим потенціалом регіону та регіональною асиметрією?..... 195

Якимова Л.П.

Моделювання динаміки регіонального людського розвитку... 197

Секція 9

Проблеми реформування житлово-комунального господарства

Винничук О.М., Щурик М.В.

Світовий досвід організації процесів переробки та утилізації твердих побутових відходів та його запровадження в Україні.... 201

Жук В.М., Славута О.І.

Проблеми управління водогосподарським комплексом на місцевому рівні та шляхи їх вирішення..... 203

Куніцький С.О.

Водопостачання об'єднаних територіальних громад..... 205

Куницький С.О., Шарабура О.Г., Ковальський М.В., Пюро О.Д., Шарабура А.О.	
Реконструкція водоочисних споруд об'єднаних територіальних громад.....	207
Куницький С.О., Вільгурін В.І., Мосійчук Д.І., Житковський А.Р., Житковський С.Р.	
Шляхи інтенсифікації роботи споруд водопостачання ОТГ....	209
Кучеренко М.А.	
Україна і світ: енергетична залежність.....	210
Оксенчук Б.Н.	
Опыт эффективного обращения с отходами в жилищно-коммунальном хозяйстве республики Беларусь.....	212
Славута О.І., Бездітко О.С., Котельнікова І.В.	
Удосконалення системи фінансування розвитку міського електричного транспорту України.....	215
Славута О.І., Драчова С.І.	
Утилізація осаду стічних вод як напрям розвитку територій...	216
Стасюк Б.Б.	
Основні напрями управління енерговитратами підприємств...	218
Сяська О.В.	
Проблеми останніх реформ ЖКГ.....	220

Секція 10

Проблеми забезпечення зайнятості та формування трудового потенціалу ОТГ

Заглинська Л.В., Заглинський А.О.	
Проблема формування ринку праці в умовах децентралізації влади.....	222
Наумік-Гладка К.Г.	
Рейтингування ВНЗ як складова туристичної привабливості регіону.....	224
Перепелюкова О.В.	
Сучасні проблеми формування потенціалу трудових ресурсів об'єднаних територіальних громад.....	227
Самолук Н.М.	
Заборгованість із виплати заробітної плати як індикатор регулювання трудової сфери.....	229

Якимчук А.Ю.

Досвід акредитації ВНЗ Польщі (на прикладі Варшавського університету)..... 231

Шубалий О.М.

Регіональні особливості працевлаштування безробітних у Волинській області..... 235

Секція 11

Демографічні та соціальні аспекти розвитку територій

Березинець А.В.

Проблематика людського потенціалу в умовах соціальних реформ в Україні..... 238

Білобран Т.В.

Врахування закордонного досвіду формування номенклатури справ в Україні..... 240

Завидівська О.І., Федак К.В.

Деякі аспекти аналізу рівня та якості життя населення України 242

Карлова О.А.

Гуманізація соціально-економічного розвитку територій..... 246

Мостовенко Н. А.

Соціальна орієнтованість як засіб суспільної підтримки ОТГ 248

Нохріна Л.А., Яковіна А.І.

Потенційні ризики розвитку сільського туризму: соціальний аспект..... 250

Ostapenko V.M.

Financing national systems based on social partnership..... 252

Сивий Р.П.

Кадрове забезпечення об'єднаних територіальних громад Рівненщини..... 253

Слюсар С.Т.

Напрями покращення системи управління сільськими територіями України..... 255

Тройнікова О.М., Стешенко О.Д.

Дослідження фінансових та соціальних аспектів суспільних локальних благ..... 258

Федоренко А.В., Жеребило І.В.

Вплив факторів соціально-економічної політики на індекс людського розвитку України..... 260

*Димченко Н.С., к. психол. н., доцент
Рівненський державний гуманітарний університет*

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ РЕГІОНУ

З прийняттям Закону України “Про добровільне об’єднання територіальних громад” конкурентоспроможність регіону стає стратегічним орієнтиром у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування. Створення конкурентних переваг регіону стає першочерговим завданням сьогодення і виникає гостра потреба у створенні нової моделі місцевого самоврядування, яка буде спрямована на чітку взаємодію територіальних громад з владою. Використання демократичних інструментів взаємодії забезпечить зміцнення соціальних та економічних позицій регіону.

Як відомо, конкурентоспроможність регіону визначається його конкурентними перевагами. Тому переваги в ринковому просторі має той регіон, який займає найбільш надійну конкурентну позицію. До найважливіших конкурентних переваг відносять:

а) висока транспортна приваблива освоєність території регіону; б) розвинений науковий та технічний потенціал, інформаційне середовище, що безумовно впливає на всі елементи в структурі регіональної економіки; в) економічна самостійність та кредитоспроможність регіону; г) дотримання чітких правил ліцензування і надання надійних гарантій для продуктивної підприємницької та інвестиційної діяльності в регіоні; д) вміння організувати маркетингову, фінансову, кредитну та біржову діяльність, що притаманно для сучасної розвинутої ринкової інфраструктури регіону; е) особливий підхід до вибору технологічних систем та спеціальної техніки, що сприятиме покращенню екологічної ситуації регіону, одночасно стаючи привабливим для створення нових робочих місць; є) чітко вибудовані напрями реформування економічної

інфраструктури; ж) стратегічно сформована державна та регіональна політика взаємозв'язку з іншими регіонами [1].

Усі вищенаведені конкурентні переваги при взаємодії створюють економічну зацікавленість і буде сприяти розвитку конкурентного середовища регіону.

Конкурентні переваги регіону постійно змінюються під впливом різних факторів але для того, щоб сформувалася регіональна система ринків потрібно, щоб кожна конкурентна перевага цього сприяла взаємодіючи між собою.

Формування конкурентоспроможності регіону відбувається завдяки ефективному використанню виробничого, маркетингового, фінансового, наукового та технічного, інноваційного, кадрового, майнового потенціалу, а також завдяки гнучкому функціонуванню на ринку та пристосуванню до змін середовища з вмінням надзвичайно швидко діяти на випереджування змін.

Важливим питанням в конкурентоспроможності регіону постає створення унікальної ідентичності регіону. Тому зростає роль брендингу регіону, що дозволяє нарощувати ресурси для розвитку. В процесі формування стратегії розвитку регіону він стає інструментом управління взаємовідносинами між різними цільовими аудиторіями.

Успішність втілення бренду регіону стає фундаментом для забезпечення привабливого іміджу регіону, залучення нових інвестицій та налагодження зв'язків.

Важко забезпечити підвищення конкурентоспроможності регіону без якісної внутрішньої конвергенції. В тих громадах, де це буде швидше усвідомлено та використано, там відбудуться необхідні для розвитку регіону зміни.

Список літератури:

1. Социально-экономический потенциал региона: монография [О.Ф.Балацкий, О.М.Теліженко, Е.В.Лапин та ін.] / [под общ. ред. проф. О.Ф.Балацкого.] – Сумы: Университетская книга, 2010. – 364 с.

Наукове видання

**«ФІНАНСОВА СПРОМОЖНІСТЬ
ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД:
ОЧІКУВАННЯ ТА РЕАЛІЇ»**

*Збірник матеріалів
Міжнародної науково-практичної конференції*

29-30 листопада 2017 р.